

Bruxelles, 11. ožujka 2021.
(OR. en)

6902/21

COAFR 63
CFSP/PESC 239
COHAFA 18
COHOM 53
DEVGEN 45

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	11. ožujka 2021.
Za:	Delegacije
Predmet:	Etiopija
	– zaključci Vijeća (11. ožujka)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Etiopiji, odobreni 11. ožujka 2021. pisanim postupkom.

Zaključci Vijeća o Etiopiji

1. Etiopija je strateški partner EU-a na Rogu Afrike i u široj regiji te važan multilateralan akter. EU cijeni dugotrajnu blisku suradnju i dijalog s etiopskom vladom o brojnim pitanjima.
2. EU u okviru tog dijaloga pozdravlja posjet finskog ministra vanjskih poslova Pekke Haavisto u ime visokog predstavnika Etiopiji i Sudanu od 7. do 10. veljače 2021., tijekom kojeg se susreo s etiopskim i sudanskim vlastima te tijelima Afričke unije i drugim relevantnim dionicima, među ostalim iz civilnog društva.
3. Etiopija se trenutačno nalazi u složenoj unutarnjopolitičkoj situaciji, koja ima velike posljedice za širu regiju. Trenutačan proces reformi i nedavni događaji u toj zemlji ukazuju na nesigurnost i temeljne napetosti. Oružani sukob u regiji Tigray izazvan napadima na vojne baze zaoštrio je napetosti na Rogu Afrike i doveo do teške humanitarne krize. EU smatra da je važno izvesti sljedeće zaključke te ujedno ističe spremnost za daljnju izgradnju dugotrajnog odnosa.

O stanju u regiji Tigray

4. EU ostaje krajnje zabrinut zbog sukoba. Od početka krize velikom dijelu stanovništva regije Tigray, uključujući tamošnje raseljene osobe, i dalje su uskraćene osnovne usluge i komunikacije, kao i humanitarna pomoć. U regiji s tako velikim potrebama i ograničenim resursima, osobito u ruralnim područjima, stanje je sve kritičnije.

5. EU odlučno poziva sve strane da odmah prekinu nasilje i poštuju međunarodno pravo o ljudskim pravima, međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo o izbjeglicama. U svim područjima regije treba osigurati potpun, brz i neometan pristup humanitarnoj pomoći za sve osobe kojima je takva pomoć potrebna. Za postizanje pojačanog humanitarnog odgovora mora se zajamčiti poštovanje humanitarnih načela nepristranosti, neutralnosti i neovisnosti. EU poziva na zaštitu interno raseljenih osoba i izbjeglica te podsjeća na nužnost poštovanja međunarodnog načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.
6. Premda uvažava rad etiopske vlade u svrhu rješavanja određenih potreba stanovništva, EU ističe da te napore treba pojačati. Potrebna je potpuna suradnja s UN-om i svim humanitarnim organizacijama na terenu.
7. EU pozdravlja najavu etiopske vlade o jednostavnom sustavu za obavješćivanje za potrebe nesmetanog pristupa i mobilnosti humanitarnih agencija te poziva na njegovu trenutačnu i potpunu provedbu. Potrebno je ubrzati postupke za uvoz humanitarne pomoći i komunikacijske opreme.
8. Osnovne usluge, uključujući vodoopskrbu, sanitarne usluge, zdravstvo, obrazovanje, telekomunikacije i bankarske usluge, moraju se brzo i potpuno obnoviti. Civilima, među ostalim interno raseljenim osobama i izbjeglicama, trebalo bi omogućiti sigurno i slobodno kretanje. EU uvažava napredak koji je ostvaren u pogledu pristupa nekih medijskih organizacija i organizacija civilnog društva, no i dalje je od ključne važnosti svim takvim organizacijama odobriti pristup te osigurati zaštitu i pobrinuti se za neometan pristup svim područjima regije Tigray.
9. EU je i dalje krajnje zabrinut zbog brojnih svjedočanstava i izvješća kojima se potkrepljuju optužbe o uključenosti više aktera i mogućem počinjenju ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti, izvansudskim i masovnim pogubljenjima, seksualnom i rodno uvjetovanom nasilju, uključujući silovanja, prisilnom vraćanju izbjeglica, drugim kršenjima i povredama ljudskih prava, pljačkanju imovine te uništavanju infrastrukture i vjerskih lokaliteta. Takva zlodjela odmah moraju prestati.

10. EU također izražava zabrinutost zbog izvješća o ciljanom etničkom nasilju, govoru mržnje i diskriminaciji u regiji Tigray i drugim dijelovima Etiopije. Taj opasan obrazac mogao bi dovesti do eskalacije nasilja diljem zemlje i ugroziti mogućnosti za mir i pomirenje.
11. EU pozdravlja predanost etiopskih vlasti da sve počinitelje privedu pravdi i prihvate međunarodnu tehničku pomoć za provedbu istraga. EU će u tom pogledu pomno pratiti napredak s obzirom na potrebu za nepristranim istraživanjem svih optužbi o kršenju ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava i osiguravanjem preuzimanja odgovornosti. Ujedno podupire važan rad Etiopskog povjerenstva za ljudska prava (EHRC) na izradi detaljne dokumentacije i preporuka za djelovanje te je spreman podržati dodatne napore na nacionalnoj razini. Pozdravlja, kao prvi korak, najavu etiopske vlade o uspostavi stručne skupine za istraživanje seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja. S time u vezi potrebno je poduzeti dodatne napore.
12. EU potiče na to da se praćenje EHRC-a na terenu proširi na cijelu regiju. Potpuni pristup regiji trebalo bi omogućiti i osoblju Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava.
13. EU potiče Afričku uniju na nastavak političkog dijaloga s etiopskom vladom kako bi se prekinula neprijateljstva, osigurao pristup humanitarnoj pomoći u svim područjima regije Tigray i pronašlo političko rješenje za sukob.
14. EU želi nastaviti konstruktivan dijalog o tim pitanjima s etiopskom vladom. I dalje je spreman poduprijeti svako djelovanje usmjereno na ublažavanje napetosti i pružanje pomoći onima kojima je potrebna.

O povezanim regionalnim pitanjima

15. Regionalne posljedice stanja u etiopskoj regiji Tigray, kao i rizik od daljnjeg prelijevanja u ionako nestabilnu regiju, izazivaju veliku zabrinutost. Stoga je potrebno izbjeći dodatnu vojnu eskalaciju i dugoročnu nestabilnost u Etiopiji i široj regiji.

16. EU se pridružuje pozivu međunarodne zajednice za trenutačnim povlačenjem eritrejskih postrojbi koje su, kako to ističu brojni izvori, odgovorne za pogoršanje stanja. Ujedno izražava krajnju zabrinutost zbog optužbi o djelovanjima tih postrojbi koja bi se mogla smatrati ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti. Poziva na provedbu temeljitih i neovisnih istraga te će s time u vezi pomno pratiti budući razvoj događaja.
17. EU je zabrinut i zbog povećanih napetosti na granici Etiopije i Sudana te poziva obje strane da poduzmu sve napore kako bi se ublažila situacija, ponovno izgradilo povjerenje te pronašlo sporazumno i miroljubivo rješenje. Potiče obje strane da čim prije nastave dijalog te je spreman podržati sve političke napore za brže postizanje održivog rješenja.
18. EU ujedno potiče Etiopiju, Sudan i Egipat da nastave pregovore o velikoj brani etiopskog preporoda (GERD) te pronađu trajno i uzajamno korisno rješenje. EU je promatrač u pregovorima te ostaje spreman dodatno podržati taj proces u mjeri u kojoj to sve strane smatraju primjerenim.
19. EU potiče etiopsku vladu na unapređenje suradnje s Afričkom unijom, Međuvladinim tijelom za razvoj i regionalnim partnerima radi poduzimanja miroljubivih i usklađenih odluka i očuvanja stabilnosti cijele regije.

O tranziciji u Etiopiji

20. Etiopija prolazi kroz dalekosežan proces demokratske tranzicije i provedbu važnih političkih i gospodarskih reformi. EU prima na znanje najavu općih izbora za 5. lipnja 2021. i pozdravlja predanost etiopske vlade održavanju vjerodostojnih i transparentnih izbora. EU je spreman nastaviti podupirati taj proces i zahvaljuje etiopskoj vladi na pozivu za promatranje izbora.

21. EU kao predan partner poziva etiopsku vladu da osigura uključive izbore kako bi se omogućilo slobodno i ravnopravno sudjelovanje političkih stranaka, povećala zastupljenost i sudjelovanje žena, omogućila mirna okupljanja te osigurala sloboda medija i sigurnost novinara. Poštena, transparentna i pravodobna suđenja članovima političkih stranaka u pritvoru također su važna za demokratski proces i vladavinu prava.
22. EU potiče nastavak rada na razvoju sveobuhvatnog, uključivog i transparentnog nacionalnog dijaloga svih relevantnih dionika, među ostalim žena, mladih, organizacija civilnog društva, političkih stranaka i regionalnih vlasti. Daljnja priprema nacionalnog dijaloga može poslužiti kao važna mjera za izgradnju povjerenja u izbornom kontekstu i šire.
23. Raznovrsna i snažna dugogodišnja potpora EU-a Etiopiji pokazuje čvrst angažman i važnost koju EU pridaje partnerstvu. EU trenutačno podupire tranziciju u Etiopiji te želi to i dalje činiti. Teži kontinuiranom dijalogu u okviru strateškog angažmana EU-a i Etiopije pokrenutog 2016. i tekućih rasprava s etiopskim partnerima o budućoj suradnji. Spreman je osigurati potporu etiopskom stanovništvu, doprinijeti naporima koje zemlja ulaže u nastavak provedbe ključnih političkih i gospodarskih reformi, promicati daljnji socijalni i gospodarski razvoj te poticati trgovinu i održiva ulaganja. Ujedno je voljan dodatno ojačati to partnerstvo na temelju zajedničkih odgovornosti.
24. Predstojećom revizijom strateškog okvira EU-a za Rog Afrike nastojat će se predložiti zajednički prioriteti te ojačati politički dijalog i zajednički angažman s cijelom regijom.
